

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

18 an Ius retrahendi possit Cedi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

1. ¶ Ea ratione proximus a feudi venditi retractatione arcetur, & facit locam habili: vt femina cum feudum, non femineum, habere non possit. §. 1. de natura success. feud. §. 2. de filijs nat. ex matrim. ad morban. contract. in lib. Feud. alienatum a proximo non redimet iure proximitatis, propter defectum qualitatis personæ legitimæ. §. fin. an mutus feudum retiner. poss. nisi agatur de consuetudine Gallie generali, qua mulieres feudorum capaces sunt, & per alios illis inferuire possunt, nisi si qua alia lex specialis inhibeat. Guill. Benedict. in verb. duas habens filias, nume. 67. & 69. in cap. Raynuius, de test.
2. ¶ Simili exemplo obseruato in personis ecclesiasticis, quæ feuda temporalia iure communi possidere nequeunt, rationes adfert Guill. Benedict. in verba & uxorem nomine, 3. decisio. num. 1. & 10. Et seq. tamen regni nostri consuetudine, approbante principe possunt: & monachi quoque, vt in minoribus feudis monasteria, agnatis monachorum succedere possint. idem Guill. Benedict. in d. cap. Raynuius, in verba & uxorem, decisio. 5. num. 1. Ang. in §. 7. de success. cogn. num. 2. gloss. in §. nullam, de sanctis: si episcopus in verb. inerat.
3. ¶ Exceptis tamen quibusdam sacris familiis monasticis, quibus nec in Gallia immobilia possidere licet, nec ex ordinis sui institutione. ca. exiit qui seminat, §. porro, de verb. sign. in 6. Putare tamen monasticas personas, quæ per monasterium potius succedunt, vt nec potest pater per filium, dominus per seruum, non posse retrahere iure proximitatis, cum ob paupertatem. quam professi sunt: cum etiam, quod nulla in eos affectio rerum, quod maiorum fuerit, cadere possit. Dixerunt namque vltimum vale rebus temporalibus, & reliquerunt omnia, exuentes affectionem omnem temporalium, vt seclibetibus obsequio diuino manciparent, vt promortis habeantur seculo. l. Deo nobis, de episc. & cler. Barth. in l. patre furioso, de his qui sunt sui vel alien. iur. & eorum cognatio sit in cælis, glo. in §. nullam, de sanctis: si episc. in verbo inerat. D. Paulus ad Philip. 3. nostra conuersat. est in cælis. eiuatis propriis. ca. non diuitis, 1. 2. quest. 1. c. cum ad monasterium de regula. Auctor tamen antiquæ tractatus de iure retractus, Anonymus, secularis clericos ecclesiasticos, capaces esse retractus aliarum rerum, quam feudorum ait. Anony. interpres in 1. part. de retractu. regul. 5.
4. ¶ Subiade tamen personæ incapaces sunt retractus, quæ iure ciuili promortuis habentur, veluti deportati. l. verum, de procur. P. §. 1. 2. & 3. de capis. d. m. apud Iustin. l. fin. eod. tit. in P. l. ex facto, ad T. rebel. P. quibus quæ iuris ciuilibus sunt adimuntur, l. quidam sunt serui, 17. de pact. in P. & quamuis agnationem naturalem retineant proximitatis, habeantque agnatos, vt in l. in metallum, 22. de pen. P. tamen succedendi agnatis ius non habent. Neque etiam honestum esset vt bona, quæ ad testandam amplitudinem, & nobilitatem maiorum in familiam per retractum reducuntur a deportatis & sceleratis hominibus possiderentur, qui potius titulos maiorum hoc modo dehonefarent. Ne quod fauore inductum aliquorum est, in odium conuertatur eorumdem, contra l. quod fauore, C. de legib. cum & reatus omnem dignitatem excludat. l. 2. vbi Senator. vel clarissimi.
5. ¶ Ratione tamen rerum impeditur retractus, vt diximus supra in rebus, si res interierit, vel in totum, vel pro parte, vt si domo vendita, ea combusta sit, area retrahi non possit. Boerius in §. 4. de retract. in consuetu. Biturigum, versicu. sed quæro. Quia domus destructa, amplius non est domus, nec pars eius, §. fin. de usufruct. et si exiitdem cæmentis & materia fuerit resecta, l. qui rem, §. aream, de solut. P. inter stipulantem, §. sacram, de verb. oblig. P. l. repe. §. 5. pen. quib. mo. usufru. amittat. Item, si res, vt moueri, non possit possideri per personas, quæ ius habent.
6. ¶ Sed tamen pactum rebus in principio appositum, in prima traditione, ne vilius extra lineam rectam possit retrahere, impedit ex latere proximiores ne retrahant, vt in feudo receptum est, §. vni. de feudo marobia in vrb. feud. pacta namque in traditionibus rerum apposita seruanda sunt, l. in traditionibus de pact. in P. l. si ea lege, C. de condit. ob cans. dat. dummodo in ipsa venditione prima fiat. Quia si post venditionem pactum fieret, iuri retractus vis fieri non posset per contrahentes. §. 10. des retract. in consuet. Burg.
7. ¶ Item tamen si plures primi venditoris agant, per retractum, si in æ quali gradu, omnibus pro virili datur, si in diuersis proximioribus tamen proximatori non satisfaciat & remotior, quæ satisfacit preferatur, in consue. Turonens. tit. de retract. art. 6. Et 7. Preferuntur quoque remotiores, si illi intra tempus retractus agant, & proximiores non nisi post tempus, in consuetu. Burdeg. al. d. art. 7. Parisiens. eod. tit. art. 178. Et fin. inter agnatos tamen ex consuetudine Parisiensis

ille præfertur solum, qui primus emtorem in locu vocauerit, licet, alii fuerint proximiores, in consuetu. Parisiens. tit. de materia retractus, §. item leparant. Guill. Benedict. in repetit. c. Raynuius, in verba & uxorem nomine, decisio. 5. num. 45. communitatem vlt. teriores non excludunt proximiores, Benedict. vbi proxime, num. 44. Joannes Faber, in §. ita tamen, de heredi. qua ab intestat. defert. Baldus consil. 28. 3. parte consil. & idem, in §. 1. de vafallo. qui contra constitutio. Lothar. textus in §. Titius, si de feudo controuersia fuerit inter domi, & agna. defuncti. lib. 2. feudo. titu. 26. facti l. peto. 71. §. fratre, & l. cum ita, 33 §. fin. de lega. 2. vide Ratum in commentario ad consuetud. Pictauiens. §. 246. ¶ Proximitas tamen quoque in retractu personarum, ex naturali & ciuili simul vinculo pendet: neque proximi, ciuili vel legali vinculo tantum, vel naturali tantum, retrahunt. Proinde legitimi tantum filii: adoptati, vel arrogati, non possent retrahere, Guill. Benedict. in repet. c. Raynuius, ad verba, & uxorem nomine, decisio. 5. nume. 198. text. in §. adoptiuus, si de feudo fuerit conten. inter domi. & agnat. defuncti. non etiam filii ex spirituali regeneratione nati, affines: item nec spiritui, qui patrem certum non habent, l. vulgo concepti, de statu hami. & deo se illorum familiæ non possunt inlcribere, vel eis succedere, §. vulgo concepti, de success. cog. l. 1. de natural. lib. C. non possunt retrahere, §. naturalis, si de feud. fuer. controuer. inter dominum & cogna. def. esset enim de eorum potius familiæ, si spiritui legitimis & naturalibus proximis anteferrentur. Neque hic immemorandum diutius in distinctione naturalium & spiritualium, cum nullo modo hodie inter Christianos concubinitas permittitur, & similes sint concubine meretricibus, & naturales spiritus, & turpitudine & delictum in vtrisque, vt alibi ex professo docuimus.

¶ Ceterum tamen spiritui, quod pertinet ad matrem, certo sunt etiam filii: ideo si de retrahendis maternis bonis & familiæ eius agatur, proximatus ius retinent cum proximis matris, & successiois capaces sunt. l. hac parte, unde cogna. §. vulgo quælitos, de success. cognati. nisi, siquidem de iure Romano agatur, tam illustis mater sit, quæ hunc spiritum generit, qui ad contumeliam familiæ vitandam repellitur a successione, aut si qua illustis, ad Senat. con. Orphi. C. l. 5. quamuis de vent. inspicien. quod tamen in Gallia non obseruatur. Succedent autem patri etiam & retrahent legitimitati per subsequens matrimonium, non aliter, Mathias de Affiliis tractat. in promouit. §. 1. pen. colum. quia tantum ea legitimatione, non alia eluitur criminis macula tota. ca. tanta, qui filii sint legit. l. cum quis, §. l. nuper, de natura liber. C. §. 1. quib. mod. natur. efficiant. legit. & capax fit filius successiois proximorum patri: cum tamē per alias legitimationes habilis fiat tantum ad succedendum patri, non proximis, §. filium vero, quib. mod. natu. efficiant. sui, in anti. colla. 7. l. communium rerum, §. de natu. libe. not. glo. in §. 1. de natu. successio. feud. in 2. lib. Feud. tit. 50. in verb. succed. vt nec in feudo paterno succedat, nisi expresse dictum fuerit in scripto legitimationis. glo. in §. naturalis, si de feud. fuerit contentio inter dominum & agn. def. ¶ Quia tamen igitur filii spiritui retractu excluduntur, necessarium est & liberos eorum etiam legitimos, & naturales excludi: quia nulla est filiorum proximitas, quæ patris eorum esse non potuit, in l. fin. de natura liber. C. Chassa. in consuet. Burg. titu. de retract. §. 1. ad verba, le plus prochain, vers. sed quid de legitimis. ita persona media non idonea, vt femina quæ feudum, non femineum, non potest possidere, impedit ius sequentium, & filiorum: vt prædium medium inter seruicium & quod dominatur: impedit feruitutem, l. qui sella, §. fin. de seruic. rusticorum præd. P. notat Guill. Benedict. in cap. Raynuius, ad verba. duas habens filias, num. 31. de testam. estque locus regulæ, si vinco vincentem te, a fortiori vincote. l. de accessionib. de diuers. & tempora. præscrip.

An ius retrahendi possit cedi.

C A P. 18.

1. Retrahendi potestas num. cedi, aut vendi extraneo, vel proximiori possit.
2. Redhibenda facultas pactitia extraneo etiam cedi potest.
- Interi possit cedere, vel vendere alii quam proximo: placuit autem non posse. in §. 6. consuetud. Burgund. tit. de retract. Paulus Casstrans. in l. 3. in fin. commun. diuidun. C. & consil. 45. Bald. Cyn. dicta l. 2. commun. diuidun. Boerius in consuetud. Bitur. titu. de retractu. §. 6. vers. sed an ius retractus. & decisio. 139. ita & iudicatum tradit Parisiis Tiraque. tractat. de retractu gentis. §. 26. gl. 3. num. 45. Etenim propter affectionem in res maiorum, & vt conseruentur integræ familiæ, & res in familia, priuilegium hoc indultum est proximis:

proximis: & proinde per cessionem ad extraneos extendi non debet. sicut in l. si plures de administrat. P. & in l. vnic. ut. quib. numeribus excusent. ii. qui post impletam militiam, vel administr. Et lib. 10. C. l. si nemo, de testam. iura. ut neque alia personalia, l. quia tale solut. marit. P. l. pater, de seruit. leg. a. in P. l. iuris gentium, §. pactorum, de pact. in P. Quomodo nec ius prelationis, quod competit dominis directis, vendentibus clientibus res emphiteuticas, vel censuales, non potest cedi extraneis, nec pro alio, quam pro seipsis ab illis retineri, Boerius in commenta. ad consuetud. Bitur. tit. de la re tenue des choses vendues in sisf. §. 1. ver. Et intellige per l. 3. §. sed no hac occasione de iure emphyt. C. G. iud. Papas, decisio. 411. nec dotis privilegium ad alios transit ab illis quibus nominatim datur, l. 1. de primleg. aor. in quo lapsus est Franciscus Mignonus, ratus hoc ius cedi posse, in commenta. ad consuetud. Andegaven. part. 1. ar. 347.

2 Quod intelligendum est, quando proximalii super sunt: nam si nullus alius, quam is, qui potest redhibere, superest is poterit extraneo hoc ius vendere & cedere, aliter nequaquam. In quo differt hæc redhibitio gentilitia a pacta, quæ cedi libere potest extraneo & cuilibet, Barbatus consil. 51. 1. volum. col. 24. Quia ex sententia Bartoli, qui habet ius ingrediendi fundum debitoris propria auctoritate, potest illud cui libuerit libere cedere, Barto in l. 1. §. usufructuarus per eum textum, nu. 2. de ope. nou. nuntia. Notat & Ioannes Faber, axioma hoc, cedi non posse ius accrescendi, interpretandum, vt non possit cedi ante obdignationem & oblationem pretii: verum postea possit, & intra annum & diem, Ioannes Faber in §. ex non scripto, de iure natural. atque secundum hanc sententiam iudicatum fuit, Ioannes Papius lib. 11. Respo. aresto. tit. 7. aresto 4.

De Legibus, secundum quas retractus fieri debet. Cap. 19.

1 Retractus gentilitius consuetudinibus regitur locorum, ubi res sita sunt.

2 Et lege conventionis.

1 In forma præscribenda retractui, sequenda sunt consuetudines locorum, in quibus res sita sunt, quæ veniunt: non autem locorum, quæ incolunt vendentes aut retrahentes. Quia hoc ius maxime res ipsas considerat: ideo si alienigena vendat rem in loco consuetudinario, vbi retractus sit: sitam, retractui subicitur: & contra si is qui in loco retractus habitat alibi sitam rem, vbi retractus non est consuetudo, vendat, illa libera a retractu erit, Tiraquei in tracta. de retra. gentil. §. 1. glo. 1. nu. 1. 2. 3. Ioannes Faber in licentia populos, collat. 5. de summa iur. Sic enim generaliter, dum de rebus agitur, sequimur consuetudinem locorum vbi sita sunt, l. si sine herede, §. Lincius, de administrat. iur. P. l. venditor, §. si constat commun. prædior. l. forma censuati, de censib. in P.

2 Adhibenda tamen venditionis formula, & perpendendum num conditionalis, an cum pacto redhibitionis, vel alio modo facta, vnde gentilitia redhibito, vt supra docui, distinctiorem recipit.

Praxis & modus constituendi & prosequendi actionem in retractu, cuius sit generis. Cap. 20.

1 Et seq. Retrahendi res venditas per proximiores, praxis & methodus.

1 Vnde, explicata fere omni substantia retractus, de methodo agendi pauca subiiciamus. Primum itaque proximius extra iudicium debet interpellare emtoem, vt secundum consuetudinem iuri huic satisfaciatur, vt Ruth. c. 2. l. quidam Iherus de seruit. vrb. præd. Sic enim olim proponebantur omnes actiones personales, denuntiatione præcedente, vnde conditiones dictæ, §. appellamus, de actio. Quod si extra iudicium amice non possit conlequi quod petit, induit actionem personalem in rem scilicet pactam, quæ & comitatur rei detentorem, sicut & realis, & que ad exhibendum intentatur, l. 3. §. est autem, Et ibi glo. ad exhib. in P. l. si de contrab. em. in P. l. m. exum, §. fin. de eo quod met. caus. Et exemplo restitutionis in integrum proximius experietur, non solum aduersus emtorem, sed & ad eam, qui ab emente emit, l. minor 2. annis 39. de emul. in l. quod non proprie actioni personali sed petitioni in rem competit, l. actionum, de actio in P. l. cum qui, C. de iur. l. cogit, §. vnde quæritur, ad Trebell. Atque quando consuetudo tribuit ius in re, agi actione reali tradit Ioannes Faber in

l. 2. 4. capite, qua sit lohya consuetud. Cod. & posse etiam in hac retractus causa agi reali defendit, Ioannes Faber in §. ex non scripto 3. versicul. circa 4. column. 3. de iure natural. Ego lubens huic sententia accedo, quamquam sciam alios opinari agi oportere conditione ex lege statuti: & Chassanæum in definienda hac actione variabile modo personalem nominans, Chassanæus in titulum de retractu, §. 1. ad verba leg. penultim. rachepter, in consuetu. Burgund. modo non pure personalem, sed personalem in rem, idem Chassan. in dict. tit. §. 1. ad verba. le de reventur, versicul. sed qua actione. Alios scio personalem tantum arbitratos, vt Catonem Ruinensem, consil. 76. column. 3. numer. 9. lib. 1. Bartholomæum, Capollam consil. 43. causar. civil. incipiente clarissime, column. 3. versicul. 2. & consil. 65. versic. primum quia dominus, Arnoldum Ferronum, ad consuetud. Burgund. tit. de retractu, §. 1. qui ideo conueniendum a proximo emtorem putat, in loco domicilii tantum: cum tamen alii dicant posse conueniri emtorem ad redhibitionem faciendam, non tantum in loco domicilii, sed etiam vbi res sita est, realium actionum exemplo, vt in l. final. Cod. vbi in rem actio. l. 1. Cod. vbi de hereditat. agi oporteat, gloss. Et Docto. in ca. final. de foro competenti. Secundum quam sententiam, vt æquior em, iudicatum fuisse in curia suprema Lutetia Parisiorum, 22. Decembri. 1545. refert Papius in Rha. fo. arestorum, l. br. 1. tit. 7. arest. 24. vtrouque enim in loco, in actione personal in rem scripta, sicut in actione in rem conueniri reus poterit, cap. ex parte, Et ibi Innocent. de foro competenti. Et post eum Hostiensis & ceteri. Atque consuetudines quædam de retractu agentes, nominatim iubent adiri iudices locorum, vbi res sita sunt, in consuetu. Barbonensica. 527. Canonianens. c. 392. Andegaven. §. 382. Et.

Quid præstare vel offerre debeat proximus emtori, & emtor proximo. Cap. 21.

- 1 Et seq. Redhibere volens quid iure proximitatis, quid præstare debeat emtori.
- 2 In Redhibitione edititia quid restituendum vtrique.
- 3 Damnum unde dicitur.
- 4 Proximus quale pretium emtori secundo, redhibendo restituat.
- 5 Impensa que re, et iuratur, quando retractibus res.
- 6 Fructus perceptos emtor a quo redhibetur, non tenetur restituere.
- 7 Redhibitionis gentilitia & edititia differentia.

Statuunt tamen vno consensu consuetudines omnes, partes proximi in retractu esse, vt pretium emtori restituatur, cum impensis legitimis in rem factis. Pretium æquale dato ab emtore esse debet, ca. consuetus, de restitu. in integr. §. pe. qualiter olim poterat feudum alienari, l. si non emtionem, in fine de minorib. 25. an. l. intra utile, §. fin. eod. tit. §. 1. per quos sit inuesti. in v. feud. l. ad officium, C. com. diuid. Et pretii quoque nomine intelligitur, quodcumque pretii causa additum est emtioni, le fundi partem, de contr. em. P. Ordo tamen que redhibitionis edititia etiam est, vt qui perit alium aliquid dare, vel facere, vt ipse faciat, vel det, primum ex suo præstare, quam recipere, Vlp. in l. adiles etiam, 25. §. fin. Et Papius in l. videamus, 26. le. cum autem, §. Iulianus, de adilit. edict. P. facit leg. Iulianus, §. offerri, de actio. emr. P. l. venditor, §. fin. commu. prædiorum, P. Et notant interpretes: pretium statim ei soluendum, qui vendere cogitur, glo. in l. 1. ad verba, necessitatem, Et ibi Bal. de commu. seruo. manumiss. Quia si ipse libere vendidisset, non teneretur habere, si noller fidem de pretio, §. item pretium, de emt. ap. Iust. Quæ pretio accedunt quoque, emtori soluenda, vt vsuræ & si quid emtionis nomine erogatum est: si tamen propter necessitatem, contractus dederit, non autem si sponte, vt recte docet Vlpianus in l. del. et. 27. Et in l. si iud. 29. de adilit. edict. P. Item omnia reliqua præstantur, quæ indemnem reddant: si quid propter rem condemnationis emtor subierit, l. item si seruis, 30. de adilit. edict. P. Quod Damnum tamen portio cum dicatur a diminutione patrimonii, l. 3. de damno infect. P. intelligitur deducto omni lucro, vt lu. rum deducto omni damno, l. 2. Mutuus, pro sec. Si tamen prior emtor, alteri plus vendiderit, quam emerit proximus, qui ratione prioris emtionis retrahit, pretium tantum prius, non quod plus vendita res est, tenetur exsoluere possessori, Chassanæus in tit. de retract. §. 11. ad verba lo de reventur, gloss. 1. ad consuetud. Burgund. accedit Papius, l. iuris consil. in leg. postliminium. 19. §. si is qui emerit, de capti. lib. 49. P. tit. 15. At impense necessariz in rei conseruationem factæ augent pretium, in l. in summa, 6. de pign. C. lib. 8. tit. 4. Pompon. in l. si necessarias, §. de pignori. acti. lib. 13. P.